

Hierbij ontvangt u de digitale nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden voor de maand januari. In deze nieuwsbrief leest u alles over de nieuwste boeken in onze boekenwinkel en andere nieuwtjes die we u niet willen onthouden. Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden op onze website: www.oudleiden.nl.



Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden Januari 2022

Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u nog geen lid van de Historische Vereniging Oud Leiden? Vanaf 25 euro per jaar geniet u van de vele voordelen die het lidmaatschap u biedt en steunt u ons in ons streven om de kennis van de geschiedenis van Leiden te bevorderen en het Leidse culturele erfgoed te beschermen.
Meer informatie over het lidmaatschap vindt u [hier](#).

Kopij voorzien van foto's voor de digitale nieuwsbrief van februari kunnen tot en met maandag 24 januari 2022 worden aangeleverd op het [adres van de redactie](#).



De allerbeste wensen voor het nieuwe jaar! We hopen u het nieuwe jaar te zien op evenementen die we hopelijk weer mogen organiseren. Eind februari verwachten we weer een lezing te kunnen organiseren.

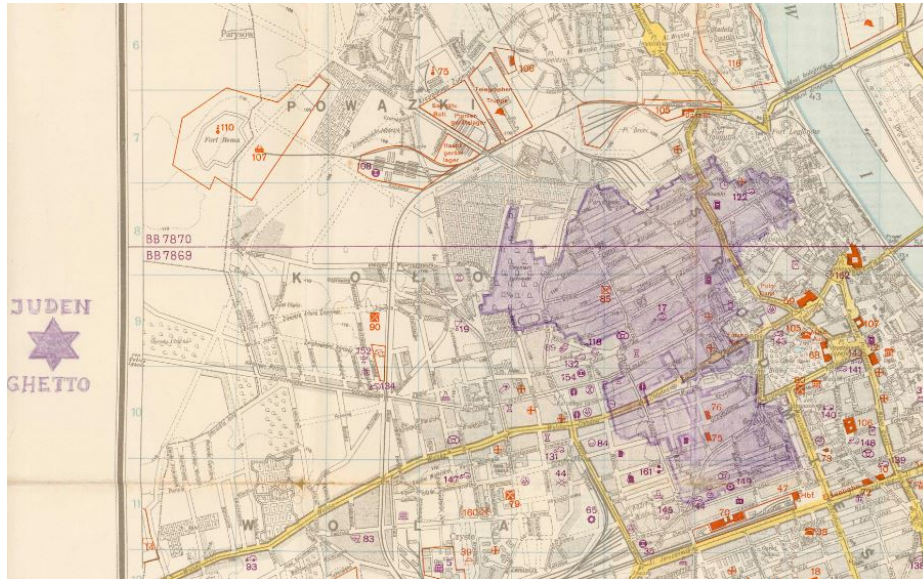
Cadeaulidmaatschap

Maak iemand voor een jaar lid van onze

vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of het lidmaatschap voortgezet moet worden of niet.

Prijs: 25 euro

Bestellen: info@oudleiden.nl.



Schenking topcollectie kaarten en atlassen aan Universitaire Bibliotheken Leiden

De particuliere verzamelaars John Steegh en Harrie Teunissen uit Dordrecht hebben hun gehele collectie landkaarten, plattegronden en atlassen geschonken aan de Universitaire Bibliotheken Leiden (UBL). Het betreft een verzameling van circa 17.000 losse kaartbladen en ongeveer 2.300 atlassen en reisgidsen die in bijna 40 jaar door hen bij elkaar werd gebracht. Vooral de negentiende- en twintigste-eeuwse thematische kaarten vormen een belangrijke aanvulling op de kaartencollecties van de UBL. Hoewel Steegh en Teunissen niet meer in Leiden wonen, voelen ze zich nog zeer verbonden met de stad en met de universiteit. [Lees meer.](#)



Commissie Geveltekens

DE EERSTE STEEN VAN ZOETERWOUDSESINGEL 32

In de voorgevel van het pand Zoeterwoudsesingel 32 zit links naast de stoep een eenvoudige 'eerste steen', die helaas zodanig verweerd of beschadigd is dat eigenlijk alleen nog maar de naam C.P. Wartjouw leesbaar is, maar een datum in juni of juli en het jaartal 1886 zal er zeker ook op gestaan hebben. Het pand is namelijk in dat jaar gebouwd. Dat blijkt alleen al uit het feit dat de Leidse Gemeenteraad op 24 juni het verzoek van mejuffrouw C.P. Wartjouw besprak om het gedeelte van de singelsloot vóór het in aanbouw zijnd woonhuis op het perceel kadastraal sectie A nr. 2761 te mogen dempen en af te sluiten met een ijzeren hek. De toestemming werd verleend, zodat zij 25 centiaren bij haar tuin mocht trekken, mits er een duiker gelegd zou worden en tegen betaling van een jaarlijks bedragje als erkenning, in principe tot wederopzeggens.

Ook is er een aanvraag bewaard gebleven van architect W.C. Mulder namens Catharina Paulina Wartjouw om daar een huis te mogen bouwen, waarbij zelfs een tekening van het huis, gevels, doorsneden, plattegronden enz. gevoegd is. Dat ongedateerde verzoek beschreef de situering als "grenzend aan (een perceel van) den Heer A. Grafdijk en belend door een perceel van zijne lastgeefster". De procedure bij de gemeente Zoeterwoude, waar dit gebied tot 1896 onder viel, was dat dit naar de gemeenteopzichter W.A. van Rijn gestuurd werd, die op 1 juni 1886 positief adviseerde. Daarom werd op 8 juni door Burgemeester en Wethouders van Zoeterwoude de gevraagde vergunning verleend, mits de bepalingen van de Verordening op het bouwen stipt zouden worden nageleefd. Denkelijk is de eerste steen vrij korte tijd daarna gelegd door de opdrachtgeefster zelf.

Catharina Paulina was een dochter van Johannes Hendrik Wartjouw en Anna Maria Muller en werd op 8 april 1838 in Kats geboren, waar haar vader als predikant stond.

Het terrein waar zij haar huis liet bouwen, was een onderdeel van het buitentje Berkzigt (Berkzicht), dat eigendom was van notaris Pieter Muller. Deze noemde het buitentje wellicht naar aan de overkant in het Plantsoen staande berken, die daar in 1835 geplant zullen zijn. Uit de rekeningen van die aanleg blijkt dat er 2000 zware berken voor 24 gulden geleverd werden; dit was overigens maar een heel klein deel van wat er toen allemaal aangeplant is. Muller was vanaf 17 oktober 1830 notaris, wat 50 jaar later feestelijk herdacht werd op Berkzicht, en overleed op 6 januari 1885. Uit zijn drie huwelijken waren geen kinderen in leven gebleven. Zijn eerste vrouw was Magdalena Catharina Wartjouw, die op 26-jarige leeftijd in 1840 overleed.

Merkwaardig is dat dit het derde huwelijk van broers en zussen Wartjouw en Muller betrof. Eerst trouwden in 1830 Johannes Hendrik Wartjouw en Anna Maria Muller (de

ouders van Catharina Paulina), daarna in 1830 Johann Georg Paulus Muller, predikant te Holten, met Francina Maria Wartjouw, en in 1834 Pieter Muller met Magdalena Catharina Wartjouw. Merkwaardig is dat het huwelijk plaatsvond op 11 september en hun eerste kind Maria Paulina al op 16 november van dat jaar geboren werd. Helaas kennen we niet het zeker interessante verhaal hierachter.

Het spreekt vanzelf dat Catharina Paulina op deze manier tot de erfgenamen moest behoren (haar vader en moeder waren al overleden, maar haar stiefmoeder Adriana Dozy leefde nog). Bij openbare verkoop op 22 augustus 1885 verkocht notaris J.M. Gordon het buiten Berkzicht, nog steeds goed herkenbaar aan de theekoepel (nu nr. 31), en nog twee huizen, elk verhuurd voor 150 gulden per jaar, waarvan één door Catharina Paulina met haar stiefmoeder bewoond werd. Het kleinste huis, op de hoek van het Philosophenpad (nu onderdeel van de Lammenschansweg, even zijde), bracht f 2900 op, het tweede f 3225, en het derde werd door W.C. Mulder qq voor f 9100 gekocht. Hij was dus stroman voor Catharina Paulina. Die verkocht het eigenlijke buiten Berkzicht meteen door aan A. Grafdijk. Zij liet dus het huis op een deel van het door haar gekochte kavel bouwen, waar zij ook zelf in ging wonen, alleen, maar sinds 1920 met een huishoudster. Zij overleed er op 14 januari 1923, 84 jaar oud. En dankzij die steen zal haar nagedachtenis nog lang in ere blijven.

**Een afbeelding uit de Beeldbank
De Groote Vink**



Café, restaurant, thee- en speeltuin De Groote Vink in 1921. Gedurende twee eeuwen was dit een druk bezochte uitspanning, destijds gelegen in buurtschap De Vink binnen de gemeente Voorschoten.

Tijdens de oorlog raakte het gebouw zwaar beschadigd. Na herstel en vergroting van het gebouw was het weer aantrekkelijk voor feesten en partijen. In de jaren '60 nam het bezoek af. In 1975 werd de zaak gesloten.



Zicht vanaf de Waag op de Hoogstraat met werfkelders. Rechts de Visbrug over de Nieuwe Rijn. Op de panden aan de Hoogstraat 3 en 4 hangt een banier ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de galanterieënzaak van J.J. Pollmann. Onder de klok staat een zogeheten trafozuil of peperbus. Deze zuilen verschenen aan het begin van de 20ste eeuw bij de aanleg van het elektriciteitsnet. De buitenkant werd vaak beplakt met affiches.

Erfgoed Leiden Vondst van de Week

Het zegel van een glasblazer



Een glazen zegel op een wijnfles laat een engel zien. In de ene hand een hart en in de andere een blaaspijp. De letters EH GL verwijzen naar een Noord-Duitse glasblazer, werkzaam rond 1670. De fles is gevonden tijdens opgravingen in 1989 op het voormalig terrein van de firma Boot langs de Zijl. Hier stond in 1670 het Huis Steneveld. De wijnfles met het zegel bevindt zich in de archeologische collectie van Erfgoed Leiden en Omstreken. [Lees verder.](#)

Verkrijgbaar via de HVOL

De onderstaande boeken en publicaties zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Het 'HVOL-winkeltje' is een activiteit van de Commissie Promotie, Uitvoering en Ondersteuning. Willem Hogendoorn en Bart Devilee zorgen ervoor dat de boeken na bestelling

kunnen worden afgehaald of (indien binnen de Leidse regio) aan huis worden bezorgd. Er zijn drie betalingsmogelijkheden: bedrag overmaken naar de bankrekening van de HVOL, contant of via pinbetaling. Belangstelling? Stuur een mail naar: winkeltje@oudleiden.nl

Voor een compleet overzicht van het aanbod zie Beschikbare Publicaties op de HVOL-website.

Nu verkrijgbaar: de onvolprezen door de Beeldbank van de HVOL samengestelde LEIDEN-KALENDER 2022.

HVOL-ledenprijs: € 5,-.

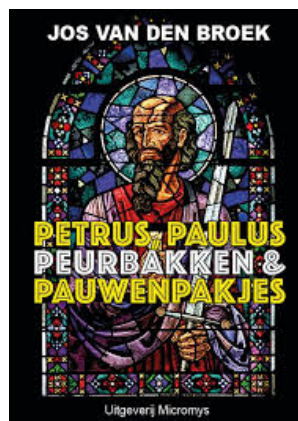
Bestellen: winkeltje@oudleiden.nl



Petrus Paulus Peurbakken en Pauwenpakjes, Jos van den Broek.

PPP en P, zoals van den Broek zijn bundel zelf noemt, is diens vierde boek over Leiden. Het bevat 40 antwoorden op Leidse vragen die de auteur zich ooit stelde. Hij ging op zoek naar antwoorden en legde zijn speurwerk vast in verhalen.

Een van de favorieten van de schrijver zelf is het verhaal over zijn zoektocht naar de oorspronkelijke gerechtelijke stukken van de veroordeling van de Leidse gifmengster Goeie Mie. Niemand wist meer waar die stukken waren. Van den Broek is op zoek gegaan en heeft ze gevonden.



HVOL-ledenprijs € 15,- (winkelprijs € 19,50).

Bestellen: winkeltje@oudleiden.nl

Een kamer gevuld met de mooiste boeken. De bibliotheek van Johannes Thysius (1622-1653), Esther Mourits.

Op zijn sterfbed nam de Leidse jurist Johannes Thysius een beslissing die hem onsterfelijk zou maken. Hij liet een testament opstellen waarmee hij zijn belangrijkste bezit, een bibliotheek met enkele duizenden boeken, naliet aan de wetenschap. Thysius had kosten noch moeite gespaard met het verzamelen van boeken over alle mogelijke onderwerpen van studie, en meende dat zijn overlijden geen einde mocht maken aan dit levenswerk. Enkele jaren na zijn dood kon op het Rapenburg de Bibliotheca Thysiana worden geopend, de eerste door een privéverzamelaar gestichte publieke bibliotheek in de Nederlanden.



In dit boek beschrijft Esther Mourits de ontstaansgeschiedenis van de collectie.

Esther Mourits studeerde Geschiedenis in Utrecht. Ze is verbonden aan de Universiteit van Leiden, waar ze promoveerde op de collectie van Johannes Thysius. Met *Een kamer gevuld met de mooiste boeken* verschijnt haar promotieonderzoek in boekvorm.

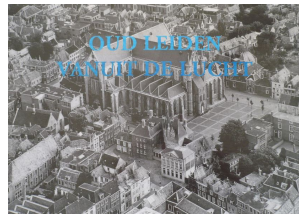
HVOL-ledenprijs € 25,- (winkelprijs € 29,50).

Bestellen: winkeltje@oudleiden.nl.

Oud Leiden vanuit de lucht, P.J.M. de Baar (tekst) en KLM Aerocarto (foto's). Uitgave: Slingenberg BV Hoogeveen, 1996.

Tweedehands, paperback, afm. 30 x 42 cm.

HVOL-ledenprijs € 7,- . Bestellen of meer informatie: winkeltje@oudleiden.nl.



Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Heeft u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden echt iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Bedrijfsleden

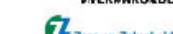
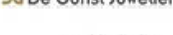


Barthen
KEUKEN DESIGN CENTER

rijksmuseum
boerhaave



Akerboombouw BV
Alrijne Zorggroep
APEK administraties
Barthen Keuken Design Center
Stichting Beheer Begraafplaats Rhijnhof
Rijksmuseum Boerhaave
Breedveste BV
Buik en Van der Horst, gerechtsdeurwaarders
Grandcafé De Burcht
Burgij Klassiek Bouwen
Van Cleef Holding
Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden
Du Prie bouw & ontwikkeling BV
Stichting Het Eva van Hoogheveen-Hofje
Juwelier De Gunst
firma W.F. Hartwijk en Zoon
HBK fiscalisten_accountants_expert consultants
Stichting Hof Meermansburg
Hooglandse Kerk
Hoppezak Kledingverhuur
Kwik Events & Relatiemarketing
La Gro Geelkerken advocaten
LEK® makelaars en taxateurs
Macropa BV
Glas- en Schilderwerken Van Muiden BV
Stichting Pieterskerk Leiden
Brasserie de Poort
Prime Management
Primavera Pers
PROO Leiden-Leiderdorp
Rabobank Leiden-Katwijk
Hoogheemraadschap van Rijnland
MBO Rijnland
De Ruyter de Wildt en De Vroom, advocaten
Schulp Schuim BV
Serviceflat Schouwenhove
Sociëteit Amicitia
Boutique Hotel Steenhof Suites
Teekens Karstens, advocaten en notarissen
De Tuin van de Smid
Universiteit Leiden
Van der Valk Hotel Leiden
Veldman Rietbroek Architecten
Museum Volkenkunde
Stichting Werk & Onderneming
Stichting Zeven Leidse Hofjes
Tandartsenpraktijk Zoeterwoudsezingel
Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid



Contact:

info@oudleiden.nl

[Gegevens wijzigen](#) | [afmelden](#)

This email was sent to <<Emailadres>>

[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)

Historische Vereniging Oud Leiden · Postbus 917 · Leiden, Zuid-Holland 2300AX · Netherlands



